

สรุปข่าวการประชุมมติคณะรัฐมนตรี
วันที่ 29 พฤศจิกายน 2567
ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงการคลัง กรมบัญชีกลาง
และสำนักงานคลังจังหวัดหนองคาย

เรื่อง รายงานสัดส่วนหนี้สาธารณะ ตามมาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ณ วันที่ 30 กันยายน 2567

คณะรัฐมนตรีรับทราบรายงานสัดส่วนหนี้สาธารณะ ตามมาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ณ วันที่ 30 กันยายน 2567 พร้อม เหตุผล วิธีการ และระยะเวลาในการทำให้สัดส่วนภาระหนี้ของรัฐบาลต่อประมาณการรายได้ประจำปีงบประมาณ ที่เกินกว่ากรอบอยู่ภายในสัดส่วนที่กำหนด ตามความในวรรคสองของมาตรา 51 แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ตามที่ กระทรวงการคลัง (กค.) เสนอ

สาระสำคัญ

สัดส่วนหนี้สาธารณะที่เกิดขึ้นจริง ณ วันที่ 30 กันยายน 2567 ยังคงอยู่ภายใต้กรอบในการบริหารหนี้สาธารณะที่คณะกรรมการฯ กำหนด **ยกเว้นสัดส่วนภาระหนี้ของรัฐบาลต่อประมาณการรายได้** ประจำปีงบประมาณที่เกินกว่ากรอบเล็กน้อย โดยมีรายละเอียด พร้อมเหตุผล วิธีการ และระยะเวลาในการทำให้ สัดส่วนที่เกินกว่ากรอบอยู่ภายในสัดส่วนที่กำหนด (ตามความในวรรคสองของมาตรา 51 แห่ง พ.ร.บ. วินัยฯ) ดังนี้

กรอบการบริหารหนี้สาธารณะตามมาตรา 50	กรอบที่คณะกรรมการฯ กำหนด	สัดส่วนหนี้ที่เกิดขึ้นจริง
(1) สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ	ไม่เกินร้อยละ 70	63.32
(2) สัดส่วนภาระหนี้ของรัฐบาลต่อประมาณการรายได้ประจำปีงบประมาณ	ไม่เกินร้อยละ 35	35.14
(3) สัดส่วนหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศต่อหนี้สาธารณะทั้งหมด	ไม่เกินร้อยละ 10	1.05
(4) สัดส่วนภาระหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศต่อรายได้จากการส่งออกสินค้าและบริการ	ไม่เกินร้อยละ 5	0.05

เหตุผลที่สัดส่วนภาระหนี้ของรัฐบาลต่อประมาณการรายได้ประจำปีงบประมาณเกินกว่ากรอบ : ในช่วง 4 ปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน รัฐบาลยังคงต้องดำเนินนโยบายการคลังแบบขาดดุล และต้องปรับโครงสร้างหนี้ ของการกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (การแพร่ระบาดฯ) อย่างต่อเนื่อง โดยหนี้ ที่เป็นภาระต่อ งบประมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 88 เมื่อเทียบกับช่วงก่อนการแพร่ระบาดฯ ซึ่งในการดำเนินการดังกล่าวจำเป็นต้องใช้เครื่องมือระยะสั้น (ตั๋วเงินคลัง ตั๋วสัญญาใช้เงิน และสัญญากู้เงินระยะสั้น) ในสัดส่วนที่เพิ่มสูงขึ้นตามสภาพคล่อง และความต้องการของนักลงทุนในช่วงที่ระดมทุน ซึ่งเน้นลงทุนใน สินทรัพย์ระยะสั้นที่มีความเสี่ยงต่ำ ส่งผลให้มีการใช้เครื่องมือระดมทุนระยะสั้นเพิ่มขึ้นร้อยละ 114 เมื่อเทียบกับช่วงก่อนการแพร่ระบาดฯ เป็นผลให้ หนี้กระจุกตัวและทยอยครบกำหนดเป็นจำนวนมากตามสัดส่วนเครื่องมือระดมทุนระยะสั้นที่เพิ่มสูงขึ้นตั้งแต่ช่วงการแพร่ระบาดฯ เป็นต้นมา ส่งผลให้ สัดส่วนภาระหนี้ของรัฐบาลต่อประมาณการรายได้ปรับเพิ่มขึ้น

วิธีการในการทำให้สัดส่วนดังกล่าวอยู่ภายในสัดส่วนที่กำหนด : กระทรวงการคลังมีแผน การปรับโครงสร้างหนี้อย่างต่อเนื่อง โดยการทำธุรกรรมการแลกเปลี่ยนพันธบัตร (Bond Switching) เพื่อยืด อายุหนี้ที่จะครบกำหนด รวมทั้งธุรกรรมการปรับโครงสร้างหนี้ล่วงหน้า (Prefunding) และการชำระหนี้ก่อน ครบกำหนด (Prepayment) เพื่อลดภาระที่จะต้องกู้เงินในปริมาณมากในคราวเดียว โดยคำนึงถึงต้นทุนและ ความเสี่ยง รวมทั้ง สภาพคล่องของตลาดในแต่ละช่วงเวลาก

ระยะเวลาในการทำให้สัดส่วนดังกล่าวอยู่ภายในสัดส่วนที่กำหนด : ขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญต่าง ๆ ที่มีผลต่อสัดส่วนภาระหนี้ของรัฐบาลต่อประมาณการรายได้ประจำปีงบประมาณ ได้แก่

(1) สภาพแวดล้อมการเงินและสภาพคล่องในประเทศที่เอื้ออำนวยต่อการปรับโครงสร้างหนี้ ทั้งในเชิงต้นทุนและความเสี่ยง

(2) ภาระหนี้รัฐบาล และหนี้รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐที่รัฐบาลรับภาระ (Redemption profile) ซึ่งเป็นผลมาจากการกู้เงิน และการปรับโครงสร้างหนี้ในอดีต

(3) การก่อหนี้ใหม่ในแต่ละปี ซึ่งประกอบด้วย

(3.1) การกู้เงินเพื่อการชดเชยการขาดดุลงบประมาณตามแผนการคลังระยะปานกลางซึ่งปัจจัยความสำเร็จขึ้นกับความคืบหน้าในการปรับลดขนาดการขาดดุลให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในระยะปานกลาง อันเป็นผลจากการสร้างความเข้มแข็งด้านการคลังในด้านต่าง ๆ ได้แก่

(3.1.1) การทบทวนและยกเลิกมาตรการลดและยกเว้นภาษีให้มีเพียงเท่าที่จำเป็นรวมถึงการปฏิรูปโครงสร้างและการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้

(3.1.2) การพิจารณาจัดลำดับความสำคัญและความจำเป็นของการใช้จ่ายภาครัฐจากทุกแหล่งเงิน ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

(3.2) การก่อหนี้ใหม่ของรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐตามแผนความต้องการกู้เงิน ระยะปานกลาง ซึ่งปัจจัยความสำเร็จขึ้นกับการพิจารณาจัดลำดับความสำคัญและความจำเป็นของโครงการของรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐและความคืบหน้าในการดำเนินโครงการดังกล่าว

ทั้งนี้ การก่อหนี้ใหม่ดังกล่าวข้างต้น ควรมุ่งเน้นการสนับสนุนให้เศรษฐกิจไทยมีการขยายตัว อย่างต่อเนื่องและมีเสถียรภาพ ควบคู่กับการคำนึงถึงระดับความเสี่ยงด้านการปรับโครงสร้างหนี้ที่เพิ่มสูงขึ้น ในปัจจุบันด้วย

(4) การได้รับจัดสรรงบประมาณเพื่อชำระหนี้ที่เหมาะสม

ประโยชน์และผลกระทบ

การกู้เงินของรัฐบาลในช่วง 4 ปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันรัฐบาลยังคงต้องดำเนินนโยบาย การคลังแบบขาดดุล และต้องปรับโครงสร้างหนี้ของการกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและ สังคมที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดฯ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งแม้จะทำให้หนี้สาธารณะเพิ่มสูงขึ้น และมีการใช้เครื่องมือระดมทุนระยะสั้นเพิ่มขึ้นตามสภาพคล่องและความต้องการของนักลงทุนในช่วงที่ระดมทุน แต่เป็นความจำเป็นเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทยให้ฟื้นตัวตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งการกู้เงินดังกล่าวจะถูกนำไปใช้เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ วางรากฐานการพัฒนา สร้างรายได้และเร่งรัดการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่กระจายไปทุกภูมิภาคทั่วประเทศ โดยเป็นการลงทุนด้านคมนาคม สาธารณูปการ และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเป็นสำคัญ เพื่อกระจายความเจริญ ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมขยายโอกาสและยกระดับคุณภาพ ชีวิตของประชาชน รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ซึ่งล้วนมีส่วนช่วยให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตดีขึ้นและเศรษฐกิจของประเทศขยายตัว

อย่างไรก็ดี การเพิ่มขึ้นของหนี้สาธารณะอย่างต่อเนื่อง ขณะที่อัตราการขยายตัวทาง เศรษฐกิจเพิ่มขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไป จะทำให้สัดส่วนของหนี้สาธารณะต่อ GDP เพิ่มขึ้น รวมถึงการที่มีหนี้กระจุกตัวและทยอยครบกำหนดเป็นจำนวนมากตามสัดส่วนเครื่องมือระดมทุนระยะสั้นที่เพิ่มสูงขึ้นตั้งแต่ช่วง การแพร่ระบาดฯ เป็นต้นมา ส่งผลให้สัดส่วนภาระหนี้ของรัฐบาลต่อประมาณการรายได้ปรับเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจกระทบต่อเสถียรภาพทางการคลังของประเทศในระยะต่อไปได้

ในการนี้ กระทรวงการคลังได้ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการหนี้สาธารณะตามกรอบการบริหารจัดการหนี้สาธารณะเพื่อสนับสนุนการลงทุนและการดำเนินมาตรการทางการคลัง รวมทั้งการชำระหนี้อย่างเคร่งครัด โดยคำนึงถึงต้นทุนและความเสี่ยงภายใต้เงื่อนไขความจำเป็นและข้อจำกัดตามปัจจัยสำคัญที่กล่าวข้างต้น

เรื่อง ความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการฟื้นฟูเกษตรกรผู้ประสบอุทกภัย ปี 2567

คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการฟื้นฟูเกษตรกรผู้ประสบอุทกภัย ปี 2567 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) เสนอ

สาระสำคัญของเรื่อง

1. ความเป็นมา

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2567 อนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เพื่อดำเนินแผนงาน/โครงการฟื้นฟูเกษตรกรผู้ประสบอุทกภัย ปี 2567 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของกระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย สำนักงบประมาณ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ หลักเกณฑ์ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

2. ผลการดำเนินงาน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ดังนี้

เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2567 ได้มีการประชุมศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีมติเห็นชอบแนวทางการดำเนินโครงการฟื้นฟูเกษตรกรผู้ประสบอุทกภัย ปี 2567 ประกอบด้วย

1) พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน อุทกภัย/อุทกภัยและวาตภัย/อุทกภัยและน้ำไหลหลาก/ดินโคลนถล่ม ตั้งแต่วันที่ 14 กรกฎาคม ถึง 31 ตุลาคม 2567 จำนวน 58 จังหวัด ได้แก่ ภาคเหนือ 17 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 18 จังหวัด ภาคกลาง 8 จังหวัด ภาคตะวันออก 5 จังหวัด และภาคใต้ 10 จังหวัด

2) รายละเอียดและเงื่อนไขการเข้าร่วมโครงการ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 การฟื้นฟูส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร (เกษตรกรเลือกได้ 1 กิจกรรม และสามารถเข้าร่วมโครงการในกลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 3 ได้)

(1) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวของเกษตรกรผู้ประสบอุทกภัย : กรมการข้าว สนับสนุนปัจจัยการผลิต ได้แก่ เมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี อัตรา 15 กิโลกรัมต่อไร่ สารชีวภัณฑ์อัตรา 300 กรัมต่อไร่ ปุ๋ยเคมี สูตร 20-8-20 (นาปี) สูตร 25-7-14 (นาปรัง) อัตรา 50 กิโลกรัมต่อไร่ และปุ๋ยอินทรีย์ (ชนิดน้ำ) อัตรา 300 มิลลิลิตรต่อไร่ ช่วยเหลือตามพื้นที่เสียหายจริงไม่เกินครัวเรือนละ 30 ไร่

(2) โครงการฟื้นฟูอาชีพเกษตรกรผู้ประสบอุทกภัยด้านปศุสัตว์ : กรมปศุสัตว์ สนับสนุนเงินเพื่อจัดซื้อพันธุ์ไก่พื้นเมือง หรือ พันธุ์เป็ดเทศ หรือ การปลูกพืชอาหารสัตว์ โดยให้เกษตรกรเลือกได้ 1 เมนูอาชีพ (รายละเอียด 7,000 บาท)

(3) โครงการส่งเสริมทางเลือกอาชีพด้านประมง การเลี้ยงสัตว์น้ำในบ่อพลาสติกและในกระชังบก : กรมประมง สนับสนุนปัจจัยการผลิตให้กับเกษตรกร 3 เมนูอาชีพทางเลือก โดยให้เกษตรกรเลือกได้ 1 เมนูอาชีพ ได้แก่ ปลาตกในบ่อพลาสติก หรือ ปลาตกในกระชังบก หรือ กบในกระชังบก

กลุ่มที่ 2 การฟื้นฟูพัฒนาอาชีพภาคเกษตร (เกษตรกร 1 ราย เลือกได้มากกว่า 1 กิจกรรม)

(1) โครงการสกัดการระบาดของโรคแมลงศัตรูพืช เชื้อรา และการสนับสนุนพันธุ์พืช และปัจจัยการผลิตเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติ ปี 2567/2568 : กรมวิชาการเกษตรสกัดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืชฉุกเฉินในพื้นที่ประสบอุทกภัยของลำไย ทุเรียน ส้มโอ ส้มเขียวหวาน สนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืชไร่และพืชสวนแก่เกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติ สนับสนุนก้อนเชื้อเห็ดเศรษฐกิจ สนับสนุนปัจจัยการผลิตพืช (สนับสนุนสารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดศัตรูพืช) การซ่อมแซมและฟื้นฟูเครื่องจักรขนาดเล็กหลังน้ำท่วม

(2) โครงการปรับระดับพื้นที่เกษตรและฟื้นฟูพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยระยะหลังน้ำลด ปี 2567 : กรมพัฒนาที่ดิน การจัดระบอบนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อฟื้นฟูพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย

(3) โครงการฟื้นฟูเกษตรกรผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมที่ประสบอุทกภัย : กรมหม่อนไหม สนับสนุนต้นพันธุ์หม่อน ปุยคอก ปุยหมัก ปุยเคมี ปูนขาว และโดโลไมท์

กลุ่มที่ 3 ลดภาระหนี้สินของสมาชิกสถาบันเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร : กรมส่งเสริมสหกรณ์ (เกษตรกรทุกรายสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ตามเงื่อนไขที่กำหนด)

1) ขดเชยดอกเบี้ยเงินกู้ให้แก่สมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่ประสบอุทกภัยปี 2567 ขดเชยดอกเบี้ยให้สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรแทนสมาชิก ในอัตราร้อยละ 3 ต่อปี เป็นระยะเวลา 1 ปี ต้นเงินกู้ไม่เกิน 300,000 บาท/ราย

2) ขดเชยความเสียหายของทรัพย์สินสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย ปี 2567

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน เกษตรกรกลุ่ม 1 และ กลุ่ม 2 แล้วเสร็จภายใน เดือนมีนาคม 2568 สำหรับกลุ่ม 3 ดำเนินการแล้วเสร็จเดือนพฤศจิกายน 2568

ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมวิชาการเกษตร ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงตามพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย โดยดำเนินการสำรวจชนิดพืช และการระบาดของศัตรูพืชที่จะเกิดหลังน้ำท่วมและความต้องการของเกษตรกร พบว่าพืชที่ได้รับผลกระทบ ได้แก่ ลำไย ส้มเขียวหวาน ส้มโอ ทุเรียน พืชไร่ และพืชผักอื่น ๆ ดังนั้น กรมวิชาการเกษตรจึงมีความจำเป็นต้องปรับปรุงรายละเอียดของกิจกรรมสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร ความเหมาะสมกับพื้นที่ และพืชที่ได้รับผลกระทบจริง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรในพื้นที่โดยไม่กระทบต่อวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และกรอบวงเงินรวมของโครงการที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ

เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการการเมือง (กระทรวงการคลัง)

คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเสนอแต่งตั้งข้าราชการการเมือง จำนวน 4 ราย ดังนี้

1. นายพลนชา จักรเพชร ตำแหน่งที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง (นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์)
2. นายยงยุทธ มั่นบุปผชาติ ตำแหน่งที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง (นายเผ่าภูมิ โรจนสกุล)
3. นายสุรชาติ เทียนทอง ตำแหน่งผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง [ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง (นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์)]
4. นายธกร เลาหงษ์ชนะ ตำแหน่งผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการคลัง [ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง (นายเผ่าภูมิ โรจนสกุล)]

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 29 พฤศจิกายน 2567 เป็นต้นไป

เรื่อง การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน(กระทรวงการคลัง)

คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเสนอแต่งตั้ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน จำนวน 5 คน เนื่องจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเดิมได้ดำรงตำแหน่งครบวาระสี่ปี ดังนี้

1. นายกุลิศ สมบัติศิริ
2. นายชาญวิทย์ อมตะมาตุชาติ
3. นายเข้มชัย ชุตินวงศ์
4. นายวรวิทย์ จำปรัตน์
5. นายวิเลิศ ภูริวัชร

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 29 พฤศจิกายน 2567 เป็นต้นไป

ที่มา : สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล <https://www.thaigov.go.th>
รวบรวมโดย : กลุ่มงานนโยบายและเศรษฐกิจจังหวัด สำนักงานคลังจังหวัดหนองคาย